

PREZENTACJE

Prof. dr hab. Franciszek Tomczak - jubileusz 80-lecia urodzin

Franciszek Tomczak- Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej - Państwowy Instytut Badawczy, Warszawa, ul. Świętokrzyska 20.

Specjalność: ekonomika rolnictwa i agrobiznes

Członek korespondent PAN od r. 1994.

Członek rzeczywisty PAN od r. 2007.

Urodziłem się 29.10.1932 r. we wsi Przedmieście Góry (pow. Krasnystaw, woj. Lubelskie) w rodzinie rolniczej. W 1951 r. ukończyłem Technikum Rolniczo-Chmielarskie w Krasnymstawie, w 1955 r. studia I stopnia (Inżynierskie) w Wyższej Szkole Rolniczej w Olsztynie (obecnie Uniwersytet Warmińsko-Mazurski), zaś studia II stopnia (magisterskie) w 1956 r. na Wydziale Ekonomiczno-Rolniczym Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego. Stopień doktora nauk ekonomicznych uzyskałem w 1963 r. (SGH, wówczas SGPiS), stopień doktora habilitowanego w r. 1972, a tytuł profesora nadzwyczajnego w 1977 r. (SGH), zaś profesora zwyczajnego nauk ekonomicznych w 1986 r. W 1994 r. wybrany zostałem członkiem-korespondentem Polskiej Akademii Nauk, a od 2007 r. jestem członkiem rzeczywistym PAN.

Najważniejsze osiągnięcia naukowe. Główne badawcze grupy tematyczne: teoria agrarna, rolnictwo polskie i ekonomika gospodarki rolnej, produkcyjna obsługa rolnictwa, zasady gospodarowania nakładami w rolnictwie, indywidualna gospodarka rodzinna jako system produkcyjny, społeczny i ekonomiczny. Regionalne uwarunkowania rozwoju rolnictwa. Ewolucja od rolnictwa do agrobiznesu w rolnictwie polskim i światowym (Japonia, USA, Niemcy, kraje rozwinięte i kraje rozwijające się). Rolnictwo i polityka rolna w ramach UE obecnie i w przyszłości.

Upowszechnienie wyników badań. W latach 1957-2012 opublikowałem ponad 500 prac naukowych (książek, artykułów, recenzji, ekspertyz, podręczników akademickich, skryptów, przeglądów itp. Dotyczy to także upowszechnienia wyników prac i doświadczeń krajowych i światowych w formie wykładów publicznych, wywiadów i rozmów w czasopiśmie, konsultacji itp. Do ważniejszych

prac opublikowanych należą, m.in.: *Zarys ekonomiki produkcji i intensyfikacji rolnictwa*. 1960, s. 304 (współautor). *Uprzemysłowienie a czynnik pracy w rolnictwie*. 1966, s. 220. *Rolnictwo Ziemi Mazowieckiej i Łódzkiej*. 1967, s. 321. *Usługi produkcyjne w rolnictwie. Zagadnienia wstępne*. 1967, s. 140. *Rolnictwo Polski Ludowej. Zarys ekonomiki*. 1972, s. 537, wyd. I; wyd. II s. 629. *Gospodarka rodzinna w rolnictwie. Teraźniejszość i przyszłość*. 1988, s. 315. *Ekonomika rolnictwa*. 1973, s. 337. *System produkcyjnej obsługi rolnictwa*. 1974, s. 271, *Ekonomika rolnictwa. Zarys teorii*. 1979, s. 321, wyd. I, 1984, s. 337, wyd. II, wraz z A. Wosiem i innymi. *Współczesna wieś i rolnictwo. Przykład Japonii*. 1992, s. 130. *Rolnictwo rodzinne i agrobiznes. Współczesna polityka rolna USA*. 1990, s. 416. *Doświadczenia ewolucji rolnictwa rodzinnego w krajach o gospodarce rynkowej*. 1994, s. 117. *Procesy dostosowawcze rodzinnych gospodarstw chłopskich do warunków gospodarki rynkowej*. 1994, s. 230. *Japonia – Wieś – Rolnictwo – Agrobiznes*. 1997, s. 431. *Rozwój rolnictwa światowego: uwarunkowania i konsekwencje dochodowe*. 2000, s. 55. *Od rolnictwa do agrobiznesu. Transformacja gospodarki rolniczo - żywnościowej w Stanach Zjednoczonych Ameryki Północnej*. 2004, s. 481. *Gospodarka rodzinna w rolnictwie. Uwarunkowania i mechanizmy rozwoju*. 2005, s. 467. *Ewolucja Wspólnej Polityki Rolnej UE i strategia rozwoju rolnictwa polskiego*. 2009, s. 143. *Zmiany i reformy WPR: konsekwencje dla rolnictwa i finansowania polityki rolnej*. 2009, s. 155. *Zmiany Wspólnej Polityki Rolnej – konsekwencje dla polskiego rolnictwa i źródeł finansowania polityk narodowych. Synteza*. 2009, s. 134.

Działalność dydaktyczna. Byłem promotorem 11 przewodów doktorskich krajowych i zagranicznych. Recenzowałem prace doktorskie, rozprawy habilitacyjne oraz wnioski do tytułów i stanowisk dla uczelni i instytutów badawczych oraz CKK. Prowadziłem wszystkie formy zajęć dydaktycznych z zakresu ekonomii rolnej, polityki agrarnej, rozwoju rolnictwa i obszarów wiejskich oraz agrobiznesu w Szkole Głównej Handlowej (uprzednio Szkoła Główna Planowania i Statystyki w Warszawie) w latach 1957 – 2002 oraz kilkuletnich okresach w Filii Uniwersytetu Warszawskiego (Białystok) i Wyższej Szkole Inżynierskiej (obecnie Politechnika) w Radomiu.

Aktywność na forum międzynarodowym. Dłuższe pobyty i staże naukowe: Dania 1959 (praktyka rolnicza), Węgry 1997 (Uniwersytet Ekonomiczny), Niemcy 1982 (Kiel University), USA 1985-1986 (University of Minnesota), Libia 1977-1979 (Al.-Fateh University), Japonia 1994-1995, 2000 (Ryukoku University, Kyoto University). Udział w konferencjach i spotkaniach międzynarodowych w ok. 30 krajach. Członek Światowego i Europejskiego Stowarzyszenia Ekonomistów Rolnictwa (kilka kadencji). Przewodniczący Komitetu Organizacyjnego IX Kongresu Europejskiego Stowarzyszenia Ekonomistów Rolnictwa w Warszawie (1999).

Aktywność konferencyjna i upowszechniająca w kraju: Coroczne uczestnictwo w 10-15 ważniejszych konferencjach krajowych i międzynarodowych, wykładach i dyskusjach z referatami i wystąpieniami, w części publikowanymi.

Przebieg pracy zawodowej i ważniejsze funkcje (działalność naukowo-organizacyjna. Stałą pracę rozpocząłem w 1957 r. w Szkole Głównej Planowania i Statystyki (obecnie Szkoła Główna Handlowa) w Katedrze Ekonomiki Rolnictwa i Organizacji Gospodarstw. Asystent, adiunkt (1957-1972), docent (1972-1977), profesor od 1977 r. Profesor ekonomii agrarnej – Libia (1977-1979), visiting professor University of Minnesota (1985-1986). Profesor Politechniki Radomskiej (1990-2005). Byłem prodziekanem i dziekanem Wydziału Ekonomiki Produkcji SGPiS/SGH (1979-1982 i 1981-1985), kierownikiem Katedry Ekonomii Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej SGPiS/SGH (1979-1982 i 1981-1985). Od 2005 r. jestem profesorem w Instytucie Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowym Instytucie Badawczym. Warszawa, gdzie zajmuję się stanem i kierunkami rozwoju oraz zmian rolnictwa rodzinnego w Polsce, Europie i na świecie. Obecnie w IERiGŻ zaangażowany jestem w realizację programu wieloletniego 2011-2014 pt. „Konkurencyjność polskiej gospodarki żywnościowej w warunkach globalizacji integracji europejskiej”, realizując (do r. 2015) pracę pt. **Pomiędzy przeszłością a przyszłością. Rolnictwo polskie w perspektywie 2050 r.** Praca ta powstaje we współpracy z Komitetem Prognoz „Polska 2000 Plus” przy Prezydium PAN. Jej główne założenia obejmują zasady, możliwości i uwarunkowania trwałego, zrównoważonego rozwoju rolnictwa polskiego w perspektywie 2050 r.

Członkostwo komitetów i rad naukowych PAN. Członek Oddziału PAN w Lublinie, Komitetu Ekonomiki Rolnictwa i Obszarów Wiejskich PAN (aktywny od ponad 50 lat, w tym przewodniczący), Komitetu Przestrzennego Zagospodarowania Kraju (uprzednie kadencje), Komitetu Prognoz „Polska 2000 Plus” PAN, członek Rady Naukowej Instytutu Rozwoju Wsi i Rolnictwa PAN (od 30 lat, w tym przewodniczący), członek Rady Naukowej Instytutu Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – PIB, członek rady redakcyjnej Postępów Nauk Rolniczych (3 kadencje). Współzałożyciel Stowarzyszenia Ekonomistów Rolnictwa i Agrobiznesu, w tym przewodniczący, obecnie członek honorowy, przewodniczący Sekcji Ekonomiki Rolnictwa Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego (1988-2004), honorowy przewodniczący Rady Naukowej PTE Warszawa.

Odznaczenia, nagrody, wyróżnienia (ważniejsze): m.in. Krzyż Oficerski OOP, Medal Komisji Edukacji Narodowej, Odznaka Zasłużony Pracownik Rolnictwa, Złoty Laur PTE, Złoty Laur Ministerstwa Rolnictwa USA.

Warszawa, 29 października 2012r.

Pan
Prof. dr Franciszek Tomczak
Członek rzeczywisty PAN

Szanowny Panie Profesorze,

Z okazji Jubileuszu osiemdziesiątej rocznicy urodzin składam Panu Profesorowi, w imieniu Prezydium Polskiej Akademii Nauk oraz swoim własnym najserdeczniejsze gratulacje i życzenia a także wyrazy podziękowania za wieloletnią, owocną działalność naukową.

Łączę z nimi wyrazy podziękowania za Pana wieloletnią pracę badawczą w dziedzinie ekonomiki rolnictwa i agrobiznesu. Szczególne uznanie środowiska naukowego budzą osiągnięcia Pana Profesora w badaniach nad zagadnieniami rozwoju rolnictwa oraz ekonomiki gospodarki rolnej w Polsce, procesów integracji rolnictwa polskiego w ramach Unii Europejskiej. Pragnę również podkreślić zasługi Pana Profesora za osobisty wkład w prace Komitetu Ekonomiki Rolnictwa, Komitecie Nauk Ekonomicznych PAN i Komitecie Prognoz Polska 2000 plus PAN.

O wielkim znaczeniu i uznaniu, z jakim spotkały się Pana dokonania naukowe i organizacyjne świadczą przyznane Panu Profesorowi nagrody i odznaczenia państwowe.

Wraz z podziękowaniem za lata twórczej pracy, proszę przyjąć, Szanowny Panie Profesorze, wyrazy głębokiego szacunku, a także serdeczne życzenia dobrego zdrowia i osobistej pomyślności.

Z wyrazami szacunku,

Michał Kleiber